

Statenbrief

Besluitvorming

Datum

4 juni 2024

Zaaknummer

2024-005267

Inlichtingen bij

Provincieloket

026 359 99 99

post@gelderland.nl

Blad

1 van 5

Onderwerp

Perspectiefnota 2025

Beleidsprogramma

- Alle

Ambitie

- Alle

Portefeuillehouder

Helga Witjes

1 Kern voorstel

Aan uw Staten wordt gevraagd de Perspectiefnota 2025 vast te stellen.

Het eerste punt van het besluit is het vaststellen van de gehele Perspectiefnota 2025. Daarnaast zijn in het besluit de beschikbaarstellingen, begrotingssubsidies en wijzigingen in investeringskredieten op uw verzoek apart opgenomen.

2 Waarom ontvangt u deze Statenbrief?

Met ingang van het begrotingsjaar 2020 kennen we een Perspectiefnota. Het doel van een Perspectiefnota is om beleidsinhoudelijk vooruit te kijken op de komende Begroting en de belangrijke ontwikkelingen die daarbij een rol spelen te schetsen. Daarnaast vindt een actualisatie plaats van het financiële beeld en stellen we uw Staten de financiële uitgangspunten voor het komende jaar voor. Hiermee is de Perspectiefnota het 1^e document in de begrotingscyclus voor het komende jaar. Het aanbieden van de Perspectiefnota is een provinciale aangelegenheid en wordt geregeld in de Financiële verordening Gelderland 2021. Ons college dient uw Staten een Perspectiefnota ter vaststelling aan te bieden voor het zomerreces van enig jaar.

De documenten van deze cyclus worden u op een digitale wijze aangeboden via de link [Begrotingscyclus](#). U kunt op deze manier direct naar het gewenste onderdeel navigeren, of het onderdeel voor onderdeel doorlopen. De link staat ook op de website van de provincie Gelderland en u kunt de Begrotingscyclus ook benaderen vanuit het Stateninformatiesysteem. Vanuit deze digitale omgeving kunt u er eventueel ook voor kiezen om de Perspectiefnota in z'n geheel of een selectie als PDF op te slaan.

3 Hoe bent u eerder betrokken?

Deze Perspectiefnota maakt deel uit van de zogenaamde Planning & Control (P&C)- cyclus. De Perspectiefnota is het 1^e document in de Planning & Control cyclus van het jaar 2025. Door middel van de Perspectiefnota kijkt u vooruit naar het komende begrotingsjaar. Ons college gaat hierin verder met het uitwerken van het coalitieakkoord Gewoon doen. In de Perspectiefnota wordt, waar dat van toepassing is, aangegeven welke Statenbrieven u bijvoorbeeld eerder heeft gehad met betrekking tot een bepaald onderwerp. Via de digitale omgeving kunt u daarvoor gelijk doorklikken naar het betreffende Statenstuk.

4 Samenvatting

Deze Perspectiefnota is opgesteld in een periode met onzekerheden. Onzekerheden vanuit Den Haag wat de plannen van een nieuw Kabinet voor ons betekenen en of dit gevolgen heeft voor de uitvoering van ons coalitieakkoord. Daarnaast merken we de gevolgen van netcongestie, de problematiek rondom stikstof en het vinden van kwalitatief goed personeel voor onze dagelijkse uitvoering.

Onderstaand stippen we enkele belangrijke onderwerpen uit deze Perspectiefnota kort aan.

Ontwikkelingen 2025

In deze Perspectiefnota schetsen we de ontwikkelingen die op ons af komen. Een belangrijke functie van de Perspectiefnota is beleidsinhoudelijk richting geven en ruimte bieden voor debat in aanloop naar de Begroting van het komende jaar. In de Ontwikkelingen 2025 staan een aantal onderwerpen waar we, op basis van het (bestaand) beleid, het gesprek met uw Staten over willen voeren. Dit doen we bij de Perspectiefnota zodat het daarna zijn verdere vertaling in de Begroting 2025 kan krijgen.

Financiële ruimte en uitgangspunten voor Begroting 2025

We schetsen de actuele financiële ruimte. Ook leggen we u de percentages voor om de structurele lasten en het tarief voor de opcenten Motorrijtuigenbelasting mee te indexeren. Op basis van deze percentages worden deze budgetten dan de Begroting 2025 verhoogd.

Beschikbaarstellingen en subsidiegrondslagen

Daarnaast gaat de uitvoering ook verder: in de beschikbaarstellingen doen we voorstellen voor het verder uitvoeren van het investeringsbudget voor de bestuursperiode. Vanaf deze Perspectiefnota hanteren we meer zichtbaar het principe 'nieuw voor oud', waarmee we middelen die vrij vallen direct opnieuw beschikbaar vragen. Dit doen we, zoals met uw Staten besproken, bij de documenten waar een integrale afweging voorligt zoals de Perspectiefnota en Begroting. Tenslotte stellen we subsidiegrondslagen voor aan uw Staten om zo een subsidie te kunnen verstrekken.

5 Argumenten

De argumenten voor de verschillende voorstellen in deze Perspectiefnota worden bij het betreffende onderdeel toegelicht.

6 Kanttekeningen en dilemma's en risico's

Bij de Perspectiefnota vindt geen algehele bijstelling van de begroting plaats, dat gebeurt bij de Najaarsnota. We werken veel samen met andere partijen. Daarbij zien we dat de uitwerking van onze ambities in de praktijk soms minder snel gaat dan verwacht. We schatten dit aan de voorkant zo scherp mogelijk in. Het is onze werkwijze om alleen de middelen op de begroting te plaatsen waarvan we verwachten dat deze in het begrotingsjaar daadwerkelijk tot last komen. Middelen die in een volgend jaar tot last komen, plaatsen we in een reserve om in de volgende jaren op de begroting te kunnen plaatsen.

7 Duurzaamheid

Niet van toepassing.

8 Planning en control

In dit voorstel worden uw Staten gevraagd om te besluiten over beschikbaarstelling van middelen en het vaststellen van een grondslag van begrotingssubsidies te nemen.

Beschikbaarstellingen en begrotingssubsidies

In totaal vragen we uw Staten om € 54 miljoen beschikbaar te stellen voor uitvoering. Hiervan komt € 29,5 miljoen aan beschikbaarstellingen uit het investeringsbudget voor deze bestuursperiode (de € 400 miljoen uit het coalitieakkoord). Na deze Perspectiefnota resteert nog een investeringsbudget van bijna € 251 miljoen. Daarnaast stellen we voor een bedrag van € 24,5 miljoen beschikbaarstellingen voor die we dekken uit middelen die vrijvallen. Hiermee geven we invulling aan het principe 'nieuw voor oud'. Tenslotte hebben we voor in totaal 26 subsidievoorstellen grondslagen nodig om deze subsidies daadwerkelijk te kunnen verstrekken, dat zijn de begrotingssubsidies.

Begrote lasten en baten en de ambitiereserves in meerjarig kader

We begroten voor 2024 in totaal € 949 miljoen aan lasten. Dit is bijna € 18 miljoen hoger dan bij het Tussendocument 2024 geraamd. De dekking van deze extra lasten komt - naast de al eerdere vermelde voorstellen voor beschikbaarstelling - uit reserves, rijks gelden (SPUKS) of uit onze structurele baten (provinciefonds en/of opcenten motorrijtuigenbelasting). In de reserves zit geld voor bepaalde projecten en doelen waar uw Staten al eerder over hebben besloten. Als er lasten op de begroting worden gezet voor die projecten, wordt het geld uit de reserves hiervoor gebruikt. We lichten toe voor welke projecten en doelen het saldo van de reserve eind 2028 is bedoeld.

In totaal verwachten we € 1.005 miljoen aan baten. Ten opzichte van het Tussendocument 2024 een stijging van ruim € 123 miljoen. Deze stijging komt vooral door hogere opbrengsten treasury en uitgekeerde dividenden.

Exploitatie ruimte

Vanaf deze Perspectiefnota spreken we met uw Staten liever over de exploitatie ruimte in plaats van structurele ruimte. Ten opzichte van de Begroting 2024 zijn er 4 wijzigingen, waaronder de meicirculaire van het provinciefonds. In de structurele ruimte is sprake van positieve saldo's in de jaren 2024 tot en met 2028. Deze saldo's zijn nodig om bij volgende Perspectiefnota's onze structurele middelen te kunnen indexeren. Het Rijk vergoedt namelijk de middelen voor het indexeren vóóraf (via de mei- en septembercirculaire) en wij indexeren achteraf waar we de middelen van het Rijk voor nodig hebben. De exploitatie ruimte is vanaf 2029 negatief. Bij Tussenbalans zullen we, indien deze situatie onveranderd is, hier actie op ondernemen.

Incidentele ruimte

In het onderdeel incidentele ruimte begroten we de verwachte opbrengsten van treasury en het dividend. We verwachten meer opbrengsten treasury en stellen de raming naar boven bij. Ook is het saldo van de Jaarstukken 2023 verwerkt in de incidentele ruimte, hierover nemen uw Staten op 12 juni een besluit. Mocht uw besluit gevolgen hebben voor de nu opgenomen cijfers in de Perspectiefnota dan verwerken we deze in het vervolgvorstel. Met de financieel woordvoerders van uw Staten hebben we gesproken over 'nieuw voor oud'. Met andere woorden middelen die vrij vallen daar waar nodig direct weer inzetten binnen beleidsvelden in plaats van te laten vrijvallen aan de algemene middelen. Op deze manier proberen we, zonder elke keer nieuw geld te stapelen, financiële hygiëne toe te passen in reeds aanwezige gelden. In deze Perspectiefnota passen we dat principe expliciet aan de voorkant toe en stellen uw Staten voor om bijna € 25 miljoen op die manier opnieuw in te zetten. Hiermee wordt in feite het investeringsbudget voor deze bestuursperiode met bijna € 25 miljoen verhoogd. Tenslotte stellen we uw Staten voor om de dekking van het investeringsbudget te wijzigen. Op die manier is het volledige investeringsbudget van € 400 miljoen al gedekt in het jaar 2025 in plaats van 2026. Daarmee staat het saldo van de incidentele ruimte in 2024 op € 0. De saldo's in de jaren tot en met 2027 betrekken we bij de integrale afweging in de Tussenbalans halverwege deze bestuursperiode.

9 Participatie en communicatie

Wanneer uw Staten de Perspectiefnota 2025 (gewijzigd) vaststellen zullen wij de subsidieaanvragers , waarvoor een grondslag voor een begrotingssubsidie gevraagd wordt in dit document, informeren.

10 Vervolg

De Agendacommissie heeft in vergadering van 13 december 2023 de behandeling ([PS2023-1172](#)) van de Perspectiefnota 2024 als volgt bepaald:

Beeldvorming	Beeldvorming	Oordeelsvorming	Besluitvorming
Schriftelijke vragenronde 4 juni 2024 tot en met 17 juni 2024 9.00 uur	Technische briefing 19 juni 2024	26 juni 2024	2 of 3 juli 2024

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Henri Lenferink

- Commissaris van de Koning

Frederik van Ardenne

- Secretaris

Bijlage:

- Ontwerpbesluit